

Myndigheten för tillgängliga medier
Box 51
201 20 Malmö

Stockholm den 9 maj 2025

Yttrande Myndigheten för tillgängliga mediers förslag till föreskrifter om kompletterande tillgänglighetskrav för tjänster som utgör tillhandahållande av e-böcker Dnr MTM-H 2025/103

Svensk biblioteksförening är en medlems- och intresseorganisation som samlar bibliotek och bibliotekarier över hela landet och inom alla bibliotekstyper. Samtliga bibliotek och bibliotekarier kommer att påverkas av de krav på e-böcker som tillgänglighetsdirektivet för med sig.

Sammanfattning

Svensk biblioteksförening tillstyrker förslaget till föreskrifter.

Svensk biblioteksförening vill också lyfta behovet av en särskild konsekvensutredning för hur tillgänglighetsdirektivet kommer att påverka biblioteken och möjligheten att låna tillgänglig litteratur

MTM:s förslag till föreskrifter om tillgänglighetskrav för tjänster som utgör tillhandahållande av e- böcker

Svensk biblioteksförening tillstyrker förslaget till föreskrifter om tillgänglighetskrav för tjänster som utgör tillhandahållande av e-böcker. Föreskrifterna med tillhörande kommentarer ger nödvändiga klargöranden av lag och förordning.

Konsekvensutredning av MTM:s förslag till föreskrifter om kompletterande tillgänglighetskrav

Konsekvensutredning lyfter många relevanta frågor för biblioteken i och med införandet av tillgänglighetsdirektivet i svensk lag. Biblioteken är idag länken mellan användare och tillgänglig litteratur. Såväl folk- som skol- och lärosätesbibliotek är förmedlare av tjänsten Legimus. Svensk biblioteksförening delar farhågan i konsekvensutredningen att tillgängligheten till tillgänglig litteratur för målgruppen riskerar att minska, trots att e-böcker blir tillgängliga vid publicering.

Trots den grundliga konsekvensutredningen från Myndigheten för tillgängliga medier, menar Svensk biblioteksförening att det behövs en separat konsekvensutredning för hur tillgänglighetsdirektivet kommer att påverka biblioteken och möjligheten att låna tillgänglig litteratur. Om möjligheten att låna tillgänglig litteratur via Legimus minskar, ökar behoven för biblioteken att köpa in e-böcker. I dagsläget är det dyrt för biblioteken att tillhandahålla e-böcker och nyare litteratur släpps ibland senare som e-bok än som tryckt bok. Det riskerar alltså att bli svårare för personer med läsnedsättningar att kunna låna tillgängliga böcker.

Ett viktigt steg är taget i och med Kungliga bibliotekets regeringsuppdrag om digitala böcker, vilket innebär att myndigheten ska arbeta för framtagandet av gemensamma krav och en gemensam standard för en tjänst för utlån av både e-böcker och ljudböcker som kan användas av folkbiblioteken. Dock riskerar fortfarande folkbiblioteken att få kraftigt ökade kostnader för digitala böcker. Samtidigt omfattas varken skol- eller lärosätesbibliotek av regeringsuppdraget om en digital boktjänst. För lärosätesbiblioteken är det dessutom så att de i dagsläget inte har en möjlighet att köpa in digital kurslitteratur på svenska, eftersom förlagen inte ger dem den rätten och de saknas avtal för licenser.

Regeringen måste tillse att lån av litteratur kan ske på liknande villkor på samtliga bibliotekstyper, oavsett användarens funktionsförmåga.

I detta ärende har Svensk biblioteksförenings generalsekreterare Silvia Ernhagen beslutat. Lisa Gemmel har varit föredragande.